



Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права, кримінології,
цивільного та господарського права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету



Наталія ВЕСЕЛОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

ТРУДОВЕ ПРАВО

(назва навчальної дисципліни)

підготовки	<u>першого (бакалаврського) рівня вищої освіти</u> (назва рівня вищої освіти)
галузі знань	<u>08 «Право»</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	<u>081 «Право»</u> (код і найменування спеціальності)
освітньо-професійної програми	<u>«Право»</u> (назва освітньо-професійної програми)
тип дисципліни	<u>обов'язкова дисципліна професійної підготовки</u>

2023 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми



Ірина КОЗАКОВА

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою кримінального права, кримінології,
цивільного та господарського права
протокол № 7
від «30» серпня 2023 року
Завідувач кафедри



Ірина КОЗАКОВА

Укладач: *Полішко Наталія Леонідівна*, доктор філософії в галузі права, доцент кафедри кримінального права, кримінології, цивільного та господарського права.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: обов'язкова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни «Трудове право» базується на успішному оволодінні здобувачами вищої освіти знаннями з теорії держави і права, конституційного права, цивільного права, інформаційними технологіями, навичками письмової роботи: підготовка аналітичних довідок, рефератів, есе, первинне узагальнення правозастосовної практики та складання базових проєктів договорів, а також засадами загальної етики, професійної деонтології правника, високої правової культури й академічної доброчесності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Трудове право» є система правових норм і принципів, які регулюють суспільно-трудові відносини, що виникають між найманими працівниками та роботодавцями на підставі трудового договору, а також тісно пов'язані з ними відносини щодо працевлаштування, колективних переговорів, професійного навчання, нагляду й контролю за дотриманням трудового законодавства, вирішення індивідуальних і колективних трудових спорів та матеріальної відповідальності сторін.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Трудове право» є формування у здобувачів вищої освіти навиків оволодіння сукупністю знань з правового регулювання трудових відносин, прийняття ними обґрунтованих рішень щодо реалізації права на працю, а також опанування ними механізму правового аналізу відповідних правових норм.

Основне завдання навчальної дисципліни «Трудове право» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти комплексу теоретичних знань про інститути трудового законодавства, а також набуття практичних компетентностей щодо правового оформлення прийняття та звільнення працівників, розробки колективних і трудових договорів, врегулювання режимів робочого часу й відпочинку, застосування заходів дисциплінарного впливу та захисту прав сторін у випадку виникнення трудових спорів.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Трудове право» забезпечує набуття:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
 СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
 СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
 СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
 ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
 ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
 ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
 ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
 ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
 ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
 ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
Тема 1. Трудове право як галузь права, наука та навчальна дисципліна	12	2	4			6	16	1	1			14
Тема 2. Джерела трудового права	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 3. Трудовий договір	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 4. Робочий час та час відпочинку	14	2	4			8	14	1	1			12
Тема 5. Правове регулювання оплати праці	14	2	4			8	15	1	2			12
Тема 6. Правове регулювання охорони праці	14	2	4			8	15	1	2			12
Тема 7. Трудова дисципліна	16	4	4			8	15	1	2			12
Тема 8. Матеріальна відповідальність за заподіяну шкоду в трудових правовідносинах	18	4	6			8	17	1	2			14
Тема 9. Трудові спори (конфлікти)	16	4	4			8	15	1	2			12
Тема 10. Міжнародно-правове регулювання оплати праці	18	4	6			8	15	1	2			12
Усього годин	150	28	44	0	0	78	150	10	16	0	0	124

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Поняття, предмет, метод і система, принципи трудового права. Суб'єкти трудового права. Джерела трудового права України. Міжнародно-правове регулювання праці. Трудові правовідносини. Колективні договори та угоди. Правове регулювання зайнятості населення. Трудовий договір. Припинення трудового договору. Робочий час. Час відпочинку. Оплата праці. Гарантії і компенсації. Дисципліна праці. Матеріальна відповідальність сторін трудових правовідносин. Охорона праці. Індивідуальні трудові спори. Колективні трудові спори. Професійні спілки, гарантії їх діяльності

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Трудове право як галузь права, наука та навчальна дисципліна	2	1
2	Тема 2. Джерела трудового права	2	1
3	Тема 3. Трудовий договір	2	1
4	Тема 4. Робочий час та час відпочинку	2	1
5	Тема 5. Правове регулювання оплати праці	2	1
6	Тема 6. Правове регулювання охорони праці	2	1
7	Тема 7. Трудова дисципліна	4	1
8	Тема 8. Матеріальна відповідальність за заподіяну шкоду в трудових правовідносинах	4	1
9	Тема 9. Трудові спори (конфлікти)	4	1
10	Тема 10. Міжнародно-правове регулювання оплати праці	4	1
Усього годин		28	10

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Трудове право як галузь права, наука та навчальна дисципліна	4	1
2	Тема 2. Джерела трудового права	4	1
3	Тема 3. Трудовий договір	4	1
4	Тема 4. Робочий час та час відпочинку	4	1
5	Тема 5. Правове регулювання оплати праці	4	2
6	Тема 6. Правове регулювання охорони праці	4	2
7	Тема 7. Трудова дисципліна	4	2
8	Тема 8. Матеріальна відповідальність за заподіяну шкоду в трудових правовідносинах	6	2
9	Тема 9. Трудові спори (конфлікти)	4	2
10	Тема 10. Міжнародно-правове регулювання оплати праці	6	2
Усього годин		44	16

8. План семінарських занять

Тема 1. Трудове право як галузь права, наука та навчальна дисципліна

Мета: засвоєння теоретичних засад правового регулювання праці, визначення меж галузі, її внутрішньої структури та особливостей суб'єктного складу.

Питання для обговорення:

1. Поняття, предмет, метод і система, принципи трудового права.
2. Суб'єкти трудового права.
3. Трудові правовідносини як основна форма реалізації норм галузі.
4. Трудове право як наука та навчальна дисципліна.
5. Співвідношення трудового права з іншими галузями права.

Тема 2. Джерела трудового права

Мета: формування знань про національну та міжнародну систему нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері праці.

Питання для обговорення:

1. Джерела трудового права України: поняття, система, види.
2. Конституція України як джерело трудового права.
3. Українське спеціальне трудове законодавство.
4. Підзаконне правове регулювання трудових правовідносин та судова практика.
5. Міжнародно-правове регулювання праці та акти соціального діалогу.

Тема 3. Працевлаштування та трудовий договір

Мета: вивчення юридичних механізмів виникнення, зміни та припинення трудових правовідносин, а також засад колективно-договірного регулювання.

Питання для обговорення:

1. Правове регулювання зайнятості населення та загальні засади працевлаштування.
2. Трудовий договір: поняття, ознаки, види, сторони, форма та зміст.
3. Зміна умов трудового договору: переведення та переміщення працівника.
4. Припинення трудового договору та гарантії при звільненні працівників.
5. Колективні договори та угоди: особливості укладання та регулювання праці.
6. Професійні спілки, гарантії їх діяльності у колективно-договірних відносинах.
7. Правове регулювання трудових книжок та їх оцифрування.

Тема 4. Робочий час та час відпочинку

Мета: дослідження правових стандартів тривалості праці та гарантованого законодавством часу для відновлення працездатності.

Питання для обговорення:

1. Робочий час: поняття, норми тривалості та види.
2. Характеристика режимів та обліку робочого часу.
3. Час відпочинку: поняття, види та правове значення.
4. Поняття та види відпусток за законодавством України.

Тема 5. Правове регулювання оплати праці

Мета: аналіз нормативно-правового забезпечення права на заробітну плату, її структури та державних гарантій захисту доходів працівників.

Питання для обговорення:

1. Оплата праці: право працівника, поняття та структура заробітної плати.
2. Тарифна та інші системи оплати праці.
3. Гарантії і компенсації у системі оплати праці: гарантійні та компенсаційні виплати.
4. Правові гарантії працівників на захист заробітної плати.

Тема 6. Правове регулювання охорони праці

Мета: вивчення комплексу правових, організаційних та технічних заходів, спрямованих на збереження життя і здоров'я працівників.

Питання для обговорення:

1. Охорона праці: сутність, нормативно-правове регулювання та види.
2. Гарантії прав на охорону праці працівників, зайнятих на роботах з важкими та шкідливими умовами праці.
3. Особливості охорони праці жінок, неповнолітніх та осіб з інвалідністю.
4. Організація охорони праці на підприємстві.
5. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві.

Тема 7. Трудова дисципліна

Мета: засвоєння правових методів забезпечення внутрішнього розпорядку, засад заохочення та інституту дисциплінарної відповідальності.

Питання для обговорення:

1. Дисципліна праці та методи її забезпечення (переконання, заохочення, примус).
2. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку.
3. Дисциплінарна відповідальність, її види та порядок застосування.
4. Особливості дисциплінарної відповідальності військовослужбовців та поліцейських.

Тема 8. Матеріальна відповідальність сторін трудових правовідносин

Мета: комплексний аналіз підстав, умов та порядку взаємного відшкодування шкоди, заподіяної суб'єктами трудового договору.

Питання для обговорення:

1. Матеріальна відповідальність сторін трудових правовідносин: загальна характеристика, підстави та умови виникнення.
2. Види матеріальної відповідальності працівників.
3. Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність.
4. Визначення розміру та порядок відшкодування матеріальної шкоди працівником.
5. Матеріальна відповідальність роботодавця за шкоду, заподіяну працівнику.

Тема 9. Трудові спори (конфлікти)

Мета: опанування процесуального та процедурного порядку захисту порушених трудових прав та вирішення суперечностей.

Питання для обговорення:

1. Індивідуальні трудові спори: особливості, строки та органи розгляду.
2. Колективні трудові спори: порядок вирішення, примирні процедури та медіація.
3. Страйк як крайній засіб вирішення колективного трудового спору (конфлікту).

Тема 10. Міжнародно-правове регулювання оплати праці та зарубіжний досвід

Мета: дослідження світових стандартів у сфері праці та порівняльний аналіз моделей правового регулювання іноземних держав.

Питання для обговорення:

1. Міжнародні стандарти праці у сфері винагороди.
2. Міжнародна організація праці (МОП) та її роль в удосконаленні правового регулювання відносин у сфері праці.
3. Джерела міжнародно-правового регулювання праці.
4. Загальна характеристика трудового законодавства окремих зарубіжних країн.

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

11. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Трудове право як галузь права, наука та навчальна дисципліна	6	14
2	Тема 2. Джерела трудового права	8	12
3	Тема 3. Трудовий договір	8	12
4	Тема 4. Робочий час та час відпочинку	8	12
5	Тема 5. Правове регулювання оплати праці	8	12
6	Тема 6. Правове регулювання охорони праці	8	12
7	Тема 7. Трудова дисципліна	8	12
8	Тема 8. Матеріальна відповідальність за заподіяну шкоду в трудових правовідносинах	8	14
9	Тема 9. Трудові спори (конфлікти)	8	12
10	Тема 10. Міжнародно-правове регулювання оплати праці	8	12
Усього годин		78	124

12.Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну в час, вільний від навчальних занять, під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Метою самостійної роботи з дисципліни «Трудове право» є індивідуальне занурення в архітектуру соціально-трудова інститутів, освоєння договірних інструментів стабілізації відносин між персоналом і менеджментом, формування навичок правового супроводу процедур найму й звільнення, а також укорінення засад професійної етики та стандартів академічної доброчесності.

Самостійна робота здійснюється у формі: виконання індивідуальних прикладних завдань; аналізу фабул та розв'язання практичних кейсів щодо захисту від неправомірних звільнень або стягнення заробітної плати; детального дослідження положень Кодексу законів про працю України та проєктів нового трудового законодавства; опрацювання роз'яснень Пленумів судів та прецедентних висновків Верховного Суду; роботи з інформаційними ресурсами Державної служби України з питань праці; проєктування макетів колективних договорів, контрактів і локальних наказів роботодавця.

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які студенти мають виконувати обов'язково впродовж вивчення дисципліни. Вибіркові включають альтернативні завдання, серед яких здобувач на власний розсуд обирає конкретні завдання з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

Нижче подано варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів денної форми навчання, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно виконати один з таких варіантів:

Варіант 1.

Сформулюйте аналітичний огляд системи галузі трудового права України та розкрийте його відмінності від суміжних інститутів цивільного права.

Варіант 2.

Складіть історико-юридичний реферат про систему джерел трудового права, висвітливши роль локальних нормативних актів роботодавця у регулюванні умов праці.

Варіант 3.

Розробіть порівняльний аналіз процедурних відмінностей між переведенням на іншу роботу, переміщенням та зміною істотних умов праці працівника.

Варіант 4.

Напишіть аналітичне есе про правові гарантії захисту працівників від незаконного звільнення з ініціативи роботодавця за чинним КЗпП України.

Варіант 5.

Проаналізуйте у межах аналітичної доповіді структуру заробітної плати та державні гарантії щодо захисту права працівника на своєчасну оплату праці.

Варіант 6.

Охарактеризуйте у формі реферату особливості організації охорони праці та специфіку захисту праці жінок, неповнолітніх та осіб з інвалідністю.

Варіант 7.

Підготуйте проєкти локальних документів підприємства, а саме: макету колективного договору та індивідуального контракту з працівником.

Варіант 8.

Виконайте науковий реферат про матеріальну відповідальність працівників, детально розмежувавши підстави застосування обмеженої та повної відповідальності.

Варіант 9.

Здійсніть розв'язання прикладних фабул судових справ щодо оскарження накладених дисциплінарних стягнень у судовому порядку.

Варіант 10.

Висвітліть у рефераті компетенцію та процесуальний порядок розгляду індивідуальних спорів Комісією по трудових спорах та засади медіації.

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно обрати варіант та виконати наведені завдання. Вимоги до контрольної роботи: 8–12 сторінок тексту (*шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал – 1*). Слід опрацювати щонайменше 10–12 джерел. Використання класичних праць з трудового права України чи зарубіжжя є обов'язковим. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та методологічним осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів.

Варіант 1.

1. Розкрийте поняття, предмет, метод і внутрішню структуру системи галузі трудового права України.

2. Охарактеризуйте особливості та види джерел трудового права, виділивши роль Конституції України.

Варіант 2.

1. Проаналізуйте юридичне значення судової практики Верховного Суду та практики ЄСПЛ як джерел трудового права.

2. Розкрийте поняття, обов'язкові ознаки, форму та порядок визначення змісту трудового договору.

Варіант 3.

1. Розкрийте загальні засади працевлаштування та правила оформлення обґрунтованої відмови у прийнятті на роботу.

2. Охарактеризуйте правові підстави припинення трудового договору за ініціативою роботодавця.

Варіант 4.

1. Проаналізуйте законодавчі види та нормативні стандарти тривалості робочого часу за трудовим законодавством.

2. Розкрийте поняття, види часу відпочинку та правовий режим надання й використання щорічних відпусток.

Варіант 5.

1. Розкрийте поняття та елементи структури заробітної плати (основна, додаткова, інші заохочувальні виплати).

2. Охарактеризуйте тарифну систему оплати праці та правові гарантії захисту заробітної плати працівників.

Варіант 6.

1. Проаналізуйте сутність нормативно-правового регулювання охорони праці та організацію безпеки на виробництві.

2. Розкрийте процесуальний порядок розслідування та обліку нещасних випадків і професійних захворювань.

Варіант 7.

1. Розкрийте поняття дисципліни праці, методи її забезпечення та правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку.

2. Охарактеризуйте дисциплінарну відповідальність: її види, строки та нормативний порядок застосування стягнень.

Варіант 8.

1. Проаналізуйте підстави та умови виникнення матеріальної відповідальності працівника за заподіяну підприємству шкоду.
2. Розкрийте правові засади та особливості запровадження колективної (бригадної) матеріальної відповідальності.

Варіант 9.

1. Розкрийте порядок розрахунку розміру та процедуру відшкодування матеріальної шкоди, заподіяної працівником.
2. Охарактеризуйте компетенцію, строки звернення та порядок розгляду заяв Комісією по трудових спорах.

Варіант 10.

1. Проаналізуйте процедурний порядок врегулювання колективних трудових спорів та умови легітимності проведення страйку.
2. Розкрийте роль Міжнародної організації праці та значення її Конвенцій у регулюванні відносин у сфері праці.

13. Питання для підготовки до підсумкового контролю (екзамен)

1. Що становить поняття, предмет регулювання і специфіка методу сучасного трудового права?
2. Яку внутрішню структуру має система галузі трудового права України?
3. Хто виступає суб'єктами трудового права і які особливості мають їхні правовідносини?
4. Які завдання та структура трудового права як самостійної науки та навчальної дисципліни?
5. Як саме співвідноситься трудове право з цивільним, адміністративним та іншими галузями права?
6. Що становить поняття, ієрархічна система та види джерел трудового права?
7. Яка роль належить Конституції України як джерелу вітчизняного трудового права?
8. Як співвідносяться між собою спеціальне трудове законодавство та підзаконне регулювання відносин?
9. Яке правове значення має судова практика, включаючи рішення Верховного Суду та практику ЄСПЛ?
10. Які особливості мають акти соціального діалогу і локальні нормативні акти роботодавця?
11. Що становить поняття, обов'язкові ознаки та законодавчі види трудового договору?
12. Які загальні засади працевлаштування і правила оформлення відмови у прийнятті на роботу?
13. Які вимоги висуваються до форми, змісту та порядку визначення сторін трудового договору?
14. У чому полягають відмінності між зміною істотних умов праці, переведенням та переміщенням працівника?
15. Які існують підстави припинення трудового договору та правові гарантії для осіб при звільненні?
16. Як здійснюється колективно-договірне регулювання праці?
17. Як у законодавстві визначається поняття та які нормативні стандарти тривалості робочого часу?
18. Які існують законодавчі види робочого часу та яка їхня правова характеристика?
19. Що становить час відпочинку працівника та які існують основні його види?
20. Які правові засади встановлено для надання, розподілу і використання щорічних відпусток?
21. Які специфічні види соціальних та додаткових відпусток передбачено для окремих категорій працівників?
22. Як реалізується конституційне право працівника на своєчасну й повну оплату праці?
23. Що становить поняття заробітної плати та з яких обов'язкових елементів складається її структура?

24. У яких випадках та у якому правовому порядку здійснюються гарантійні та компенсаційні виплати?
25. На яких засадах будується і функціонує тарифна система оплати праці на підприємствах?
26. Які правові гарантії працівників на захист заробітної плати від неправомірних відрахувань встановлено законом?
27. У чому полягає сутність та як побудовано систему нормативно-правового регулювання охорони праці в Україні?
28. Які правові гарантії передбачено для осіб, зайнятих на роботах із важкими та шкідливими умовами праці?
29. Які особливості та додаткові пільги встановлено для охорони праці жінок, неповнолітніх та осіб з інвалідністю?
30. Як здійснюється безпосередня організація охорони праці та внутрішній контроль на підприємстві?
31. Який процесуальний порядок розслідування та обліку нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві?
32. Які юридичні наслідки та відповідальність встановлено за порушення правил безпеки та нормативів охорони праці?
33. Що становить дисципліна праці та за допомогою яких методів вона забезпечується?
34. Як нормативно регулюється та затверджується внутрішній трудовий розпорядок на підприємстві?
35. Які правові засади, види та процесуальний порядок застосування заохочень до працівників?
36. Що становить дисциплінарна відповідальність, які її види та загальний порядок застосування стягнень?
37. Які особливості та специфічні режими дисциплінарної відповідальності встановлено для військовослужбовців та поліцейських?
38. Яку загальну правову характеристику та умови виникнення має інститут матеріальної відповідальності в трудовому праві?
39. Які існують види матеріальної відповідальності працівників та чим обмежена відповідальність відрізняється від повної?
40. Які правові підстави та особливості запровадження колективної (бригадної) матеріальної відповідальності?
41. Який техніко-юридичний порядок визначення розміру та безпосереднього відшкодування завданої матеріальної шкоди?
42. За якими правилами настає матеріальна відповідальність роботодавця за шкоду, заподіяну працівникові?
43. Які матеріальні та процесуальні особливості має порядок вирішення індивідуальних трудових спорів?
44. Як організовано процес розгляду та вирішення трудових спорів Комісіями по трудових справах?
45. Які категорії трудових спорів підлягають виключному розгляду безпосередньо у судовому порядку?
46. Який нормативно встановлений порядок врегулювання та вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)?
47. Як застосовується процедура медіації для позасудового врегулювання та примирення сторін у трудових конфліктах?
48. Чому страйк визначається як крайній засіб вирішення колективного спору та які умови його законності?
49. Що становлять міжнародні стандарти праці та яка роль належить Міжнародній організації праці?
50. Які особливості мають Конвенції та Рекомендації Міжнародній організації праці як джерела міжнародно-правового регулювання відносин у сфері праці?

14. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

15. Методи оцінювання

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Трудове право» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо.

- для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

16. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Трудове право» є підсумковий контроль – екзамен.

17. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Трудове право» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у	1-10

конкурсах студентських робіт тощо)	
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з дисципліни «Трудове право» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії відповідно до Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно з таблицею:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D		
60-63	E	Задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60										Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота	
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів
											100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

19.Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Трудове право» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи здобувачів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

20. Рекомендована література

1. *Кодекс законів про працю України*
2. *Бутинська Р. Я., Мокрицька Н. П. Трудове право України : навчальний посібник. — Львів : «Галицька видавнича спілка», 2022. — 312 с*
3. *Корнєєв Ю. В. Трудове право України: Навч. посіб. / Ю. В. Корнєєв. — К. : Центр учбової літератури, 2019. — 112 с.*
4. *Пивовар Ю.І. П 32 Адміністративне, трудове право: навч. посібник (в схемах і таблицях) / Ю. І. Пивовар, С. В. Вишновецька. К. : НАУ, 2017. 240 с.*
5. *Трудове право : підручник / [О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А.М. Слюсар та ін.] ; за заг. ред. О.М. Ярошенка. — 3-тє вид., перероб. і допов. — Харків : Право, 2019. — 544 с.*
6. *Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. — 376 с.*
7. *Чанишева Г. І. Трудове право України : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти 2-го курсу факульт. цивільної та госп. юстиції, спец. 081-Право [Електронневидання] / Г. І. Чанишева; НУ «Одеська юридична академія». — Одеса : Фенікс, 2022. — 282 с.*